

ZARZĄDZENIE PREZESA NARODOWEGO BANKU POLSKIEGO

z dnia 31 sierpnia 1989 r.

w sprawie wymiany zużytych lub uszkodzonych znaków pieniężnych.

Na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz. U. Nr 4, poz. 22) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Oddziały:

- Narodowego Banku Polskiego,
- Państwowego Banku Kredytowego w Warszawie,
- Banku Gdańskiego w Gdańsku,
- Banku Śląskiego w Katowicach,
- Banku Przemysłowo-Handlowego w Krakowie,
- Banku Depozytowo-Kredytowego w Lublinie,
- Powszechnego Banku Gospodarczego w Łodzi,
- Wielkopolskiego Banku Kredytowego w Poznaniu,
- Pomorskiego Banku Kredytowego w Szczecinie,
- Banku Zachodniego we Wrocławiu,
- Powszechnej Kasy Oszczędności, Banku Państwowego

przyjmują we wpłatach lub wymieniają w pełnej nominalnej wartości zużyte lub uszkodzone znaki pieniężne, jeżeli ich autentyczność nie budzi zastrzeżeń i jeżeli odpowiadają one następującym warunkom:

- 1) banknoty — jeżeli zachowały co najmniej 75% swej pierwotnej powierzchni i mają:
 - a) jedną z dwóch numeracji lub co najmniej 12 elementów obu numeracji,
 - b) w razie zatarcia elementów graficznych — cechy umożliwiające rozpoznanie ich nominalnej wartości,
 - c) w razie sklejenia z części tego samego banknotu — jedną z dwóch numeracji oraz co najmniej 3 elementy pozostałej numeracji,
- 2) monety — jeżeli zachowały istotne elementy plastyczne.

2. Przez numerację rozumie się oznaczenie serii i numeru, a przez element numeracji — literę serii lub cyfrę numeru.

§ 2. Oddziały banków wymienionych w § 1 ust. 1 wymieniają w połowie nominalnej wartości przedstawione oddzielnie do wymiany części banknotów, powstałe wskutek przecięcia lub rozdarcia i mające od 45% do 55% pierwotnej powierzchni, jeżeli ich autentyczność nie budzi zastrzeżeń.

§ 3. Oddziały banków wymienionych w § 1 ust. 1 nie wymieniają uszkodzonych znaków pieniężnych, jeżeli cechy uszkodzeń uzasadniają podejrzenie, że uszkodzenia te zostały dokonane w celach przestępczych. Należy w tych wypadkach stosować zasady i tryb postępowania określone w zarządzeniu Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia 31 sierpnia 1989 r. w sprawie zatrzymania fałszywych znaków pieniężnych (Monitor Polski Nr 32, poz. 255).

§ 4. Znaki pieniężne nie odpowiadające warunkom określonym w § 1 oraz znaki pieniężne, o których mowa w § 2 i 3, tracą moc prawnego środka płatniczego.

§ 5. Oddziały banków wymienionych w § 1 ust. 1 mają obowiązek zatrzymania za pokwitowaniem znaków pieniężnych lub ich części przedstawionych do wymiany przyjętych tytułem wpłaty, które nie odpowiadają warunkom określonym w § 1 i 2. Zatrzymane w takim trybie znaki pieniężne lub ich części podlegają przesłaniu do Centrali Narodowego Banku Polskiego w celu wymiany lub zniszczenia.

§ 6. Centrala Narodowego Banku Polskiego wymienia w połowie lub w pełnej nominalnej wartości uszkodzone banknoty lub ich części, które nie odpowiadają warunkom określonym w § 1 i 2, jeżeli mają one co najmniej 40% pierwotnej powierzchni, a ich autentyczność nie budzi zastrzeżeń. Centrala Narodowego Banku Polskiego może odmówić wymiany, jeżeli ze stanu banknotów wynika, że brakujące części były lub mogą być oddzielnie przedstawione do wymiany.

§ 7. 1. Zatrzymane znaki pieniężne nie wymienione przez Centralę Narodowego Banku Polskiego podlegają komisijnemu zniszczeniu.

2. Centrala Narodowego Banku Polskiego obowiązana jest zawiadomić właściwe oddziały banków lub bezpośrednio posiadaczy przedstawionych do wymiany znaków pieniężnych o decyzji odmowy wymiany wraz z podaniem jej uzasadnienia.

§ 8. Jeżeli ze względu na stan przedstawionych do wymiany znaków pieniężnych niezbędne jest przeprowadzenie ekspertyzy w celu ustalenia ich autentyczności lub wartości, Centrala Narodowego Banku Polskiego pobiera opłatę za tę czynność w wysokości 10% wartości

nominalnej wymienionych znaków pieniężnych od osób przedstawiających je do wymiany. W uzasadnionych wypadkach Centrala Narodowego Banku Polskiego może odstąpić od pobierania tych opłat.

§ 9. Traci moc zarządzenie Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia 28 stycznia 1983 r. w sprawie wymiany zużytych lub uszkodzonych znaków pieniężnych (Monitor Polski Nr 5, poz. 36).

§ 10. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Narodowego Banku Polskiego: *Z. Pakuła*